

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter štane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna števil. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

Pri 1 × objavi	$\frac{1}{1}$ str.	Din p
• • •	$\frac{1}{3}$	300.—
• • •	$\frac{1}{4}$	150.—
• • •	$\frac{1}{8}$	75.—
• • •	$\frac{1}{16}$	37.50

IX. letnik.

V Ljubljani, dne 15. junija 1926.

Štev. 12.

Novi davčni predlogi.

(Predavanje g. J. Zadavca na obrtniškem sestanku v Središču
dne 12. junija 1926.)

Gospodarska javnost se v zadnjem času mnogo
peča z vprašanjem novih davčnih zakonskih pred-
logov.

Naravno se je obrtništvo v veliki meri zainteresi-
ralo na pravični ureditvi in na pravičnem izenačenju
davkov, ki so bili dosedaj naravnost neznosni in ki
tudi po novih predlogih ne obetajo postati izdatno
milejši.

Mislim, da je dobro, če se naše obrtništvo seznani
s temi predlogi ter zavzame svoje stališče. Smatram
za potrebno, da vsak razumnejši obrtnik pozna davčni
sistem in se poglubi v aktualna vprašanja dnevne
gospodarske politike.

V ta namen smo sklicali današnji sestanek, da
vam v preprostih besedah kot nestrokovnjak obraz-
ložim razliko med dosedaj veljajočo obdavčitvijo in
med obdavčbo po novih projektiranih davčnih za-
konih.

Omejil se bom samo na one vrste davkov, ki po-
deželskega obrtnika interesirajo, da vas ne zadržu-
jem in preveč ne izrabljam vaše potrpežljivosti.

I.

Začnem z zemljiškim davkom:

a) Sedanja obremenitev je bila izračunana po ka-
tastralnem čistemu donosu, odnosno po starem avstrijs-
kem davčnem zakonu in je znašala svojčas 19.3 %
kron, pozneje je bila ta postavka spremenjena in
zvišana na Din 20.— od vsakih 100 Din čistega kata-
stralnega donosa. Na ta davek se je pobiralo do-
sedaj 150 % prireza, torej Din 30.—, ter 500 % iz-
rednega prireza, računane od temeljnega davka, in
rednega prireza, torej Din 250.—, skupaj Din 300.—
od vsakih 100 Din katastralnega čistega donosa po
zemljiški posestni poli.

b) Bodoča obremenitev. Davčni postavke 20od-
stotnega katastralnega čistega donosa se potom ko-
misije revidira ter prilagodi pridobitnim prilikam v
dobi od 1. julija 1925. do 30. junija 1926. Če se n. pr.
torej potom komisije čisti donos desetkrat zviša,
znašalo bi to: od vsakih Din 100.— krat 10 je
Din 1000.—, od tega 20 % je Din 200.—.

Če bi torej zemljiški davek ostal brez državnih
doklad, kar je seveda pričakovati, bi bil ta davek
nekoliko nižji, kot dosedanji. Odvisno je to seveda

od komisij, ki bodo določevale katastralni čisti do-
nos na podlagi faktičnih dohodkov v prej omenjeni
dobi. Način tega določevanja ni povsem simpatičen,
ker bi se moral raztezati vsaj na dobo treh let in ker
bodo prečanski kraji bolj prizadeti kot oni v Srbiji in
Črni Gori, kjer nimajo katastra.

Važno bi tudi bilo, da se da davkoplačevalcem
možnost, da po svojih zastopnikih vplivajo na pra-
vično ocenitev donosa, odnosno na pravičen multipli-
kator sedanjega katastralnega čistega donosa.

II.

Hišno-razredninski davek je oni davek, ki se pla-
čuje od števila sob in ki je bil dosedaj precej ne-
znaten.

Znašal je dosedaj: za 1 sobo Din 4.97, za 2 sobi
Din 6.63, za 3 sobe Din 8.29, za 4 sobe Din 16.57,
za 5 sob Din 18.23.

Po novem davčnem predlogu naj bi pa znašal:
za 1 sobo Din 20.—, za 2 sobi Din 40.—, za 3 sobe
Din 60.—, za 4 sobe Din 80.—, za 5 sob Din 100.—.

Pri tem davku so nameravane bistvene razlike.
Za sedaj plačujejo ta davek vse hiše, ki niso v najem
dane po gornji tarifi, odslej pa bi ta davek plačevali
samo oni kmetijski domovi, ki nimajo več kot pet sob.

Če pa bi imel kdo več kot pet sob, se mu bo ta
davek odmeril po najemninski vrednosti dotičnih sob,
torej po najemninskem davku in bo s tem občutno
prizadet.

Recimo n. pr., da ima nekdo na deželi hišo s še-
stim sobami in je plačeval dosedaj morda Din 25.—
hišno-razredninskega davka, odnosno z dokladami
vred okrog Din 55.—. Če se mu bo po novem zakonu
ocenilo letno najemninsko vrednost šestih sob na
Din 150.—, bo znašalo to krat 6 = Din 900.—, od-
števisi 30 % amortizacije Din 270.—, torej od ostanka
Din 630.— 20odstotni hišno-razredninski davek
Din 126.—, to je okrog 150 % več, kot je dotičnik
dosedaj plačeval. Zato je želiti:

1.) V zakonskem predlogu tega davka manjka
določba, da se nanaša ugodnost nove tarife do petih
sob tudi za obrtne domove. Skrbeti je torej, da se ta
ugodnost tudi obrtništvu in trgovcem prizna.

2.) Da se tarifa za sobo zniža od Din 20.— na
Din 10.— in

3.) da se najemninska vrednost pri hišah, ki imajo
več kot 5 sob, ne ocenja višje kot Din 60.— do
Din 100.— od sobe na deželi, a v mestih pa ne več
nego Din 100.— do Din 150.— na leto in od ene sobe.

III.

Hišno-najemniški davek je znašal dosedaj za stare hiše, sezidane pred letom 1911. z državnimi prirezi vred 26,52 %, za nove hiše pa 23,21 %. v bodoče bi pa ta davek znašal ne glede na to, ali se gre za stare ali nove hiše 14 %.

Državni dosedanji pribitek bi torej odpadel in bi ta davek postal po novem davčnem predlogu bistveno milejši, vsaj tako dolgo, dokler se ne ustanove oblastne skupščine, ki bodo pač gotovo segle na ta davek, uvedle oblastne doklade in tako pripomogle, da te dobrote ne bomo predolgo deležni.

Ta davek je kolikor toliko sprejemljiv, vendar je tudi zbornica z ozirom na dejstvo, da je bil dosedaj ta davek prehud udarec za hišne posestnike, predlagala, da se ga od 14 % zniža na 10 %.

IV.

Hud poper ostane po novih davčnih predlogih **občna pridobnina**. Ta davek se odmerja po zunanjih znakih dotičnega obratovališča, n. pr. po številu osebja, ureditvi delavnice, po naložbeni in obratovni glavni, in sicer v okviru kontingenta, ki je znašal za leto 1925. z vsemi prirezi vred za Slovenijo Din 4.103.965.—.

Dohodki davkoplačevalcev, obrtnikov, trgovcev ter industrijcev so se pa za leto 1925. ocenili na 251 milijonov dinarjev tako, da je znašala obremenitev občne pridobnine povprečno komaj 2 %.

Če se uveljavi predlagana obremenitev (nov zakon), bi se davkoplačevalci razdelili v tri skupine.

a) V skupino trgovcev, industrijcev, obrtnikov in drugih podjetij, ki bi plačali 12 % davka od dohodkov. V tej skupini mišljeni so samo obrtniki, ki zaposlujejo nad dva pomočnika.

V skupino b) so uvrščeni (kdo se ne smeje) odvetniki, notarji in pisatelji, ki plačajo 8 % davka od doseženih dohodkov. V to skupino spadajo tudi obrtniki, ki niso uvrščeni v skupino a).

V skupino c) pa spadajo telesni delavci, krparji, postrežki itd. izven službenega razmerja, ki plačujejo 2 % davka.

Proti načinu tega se moramo odločno upreti, kajti krivično je, da bi se pobirala i pridobnina i dohodnina od čiste donosnosti pridobitnikov. Pridobnina bi morala ostati pri sedanjem načinu obdavčevanja, za katerega so, kakor sem rekel, veljali zunanji znaki in srednja donosnost v okvirju kontingenta, če pa ta predlog ne bi bil sprejemljiv, naj se kategorije popolnoma opuste in naj se davek pobira po progresivni lestvici od 1 do največ 3 %, nikakor pa ne v visokosti predlaganih 12 %.

V.

Rentnina je znašala dosedaj od zakupnine 10,53 %, od drugih dohodkov 7,02 %, od hranilnih obresti 3,09 %.

Rentnina bi se po davčnem predlogu zvišala na 15, odnosno 10 %.

Po mnenju gospodarskih krogov je ta obdavčitev mnogo previsoka in ne bi smelo davčno merilo presegati 10 %, za hranilne vloge pa ne bi smelo več znašati kot 4 %, ter bi konečno moralo biti omejeno na dohodek onih, ki imajo najmanj skupno 15.000 Din letnih dohodkov.

VI.

Dohodnina bi se v slučaju sprejetja novega zakona pobirala po sledečem tarifu:

od Din:	dosedaj Din:	po načrtu Din:
5000.—	0.—	125.—
20.000.—	2.224,77	800.—
40.000.—	5.759,65	2.100.—
65.000.—	10.996,70	3.850.—
100.000.—	17.703,40	6.825.—
150.000.—	27.284,40	11.825.—
250.000.—	46.446,50	22.825.—
400.000.—	59.511,40	40.825.—
600.000.—	76.931,40	66.825.—
1.000.000.—	209.271,40	122.825.—

Na videz izgleda, da je dohodnina znatno nižja, v resnici pa to ni, če se vpelje projektirana 12odstotna pridobnina.

Stvar izgleda pri Din 20.000.— dohodkov približno takole:

Sedaj se plača dohodnina z dokladami vred	Din 2.224,77
k temu 2 % pridobnine	400.—

Skupaj . . . Din 2.624,77

Po novem načrtu bi pa znašala dohodnina	Din 800.—
12 % pridobnine	2.400.—

Skupaj . . . Din 3.200.—

razlika na slabše Din 600.—, kar pomenja vse drugo kot omiljenje davčnih bremen.

Če že ostane pri predlagani visoki pridobnini, moramo na vsak način delati na to, da se **dohodnina odpravi**, ker je izključeno, da bi se ta davek v drugih pokrajinah zadovoljivo odpravljal in ker bi najbrž samo Slovenci zopet nosili prekomerna bremena iz naslova dohodnine.

Praksa je pokazala, da le neznamenit odstotek pridobitnih stanov vodi knjige in zapiske in je v položaju podajati podrobne izkaze, od večine pa se te dolžnosti v moralnem oziru ne more zahtevati in krivica, ki se jim je dosedaj godila, se mora popraviti v novem davčnem zakonu.

VII.

Najbolj krivičen vseh davkov je **davek na poslovni promet**. Na žalost je predvideno, da ta davek ostane v sedanjí izmeri 1 % celokupnega prometa.

Če pomislimo, da se mora ta davek tudi plačevati od zgube, in take zgube v današnjem gospodarstvu niso redke, potem bomo mirno odobrili stališče zbornice, ki stremi za tem, da se davek na poslovni promet popolnoma ukine in če že to ni mogoče, vsaj zniža za polovico ter da se napovedovanje tega davka po knjigi, ki prične z Din 160.000.— letnega prometa, zviša na Din 600.000.—. Na vsak način naj se pa osvobodi tega davka malo obrtništvo, ki zaposluje dva ali manj pomočnikov ne glede na značaj dotičnega obrata.

Gospodarski svet.

Ustava v svojem 44. členu predvideva ustanovitev gospodarskega sveta, ki naj bi predstavljal nekak gospodarski parlament. Leta in leta se že pripravlja ustanovitev te prepotrebne gospodarske korporacije,

že neštetokrat so se izdelali osnutki pravilnika, mnogo se je že razpravljalo o tem, a do udeleženosti te že po ustavi predvidene ustanove le ni prišlo.

Pred kratkim pa je sklical minister trgovine in industrije gospodarske korporacije na anketo, ki se je vršila v Beogradu in na kateri se je v prvi vrsti obravnavalo vprašanje financiranja gospodarskega sveta. Zastopniki ministrstva so izjavili, da ministrstvo ne razpolaga s takimi krediti, da bi moglo iz lastnih sredstev pokrivati s poslovanjem gospodarskega sveta zvezane stroške.

Gospodarske korporacije Hrvatske in Slavonije ter Slovenije so imele o vprašanju financiranja gospodarskega sveta skupno konferenco v Zagrebu. Na tej konferenci je zastopal našo zbornico zbornični tajnik g. dr. Fran Windischer.

Konferenca je sprejela sledečo resolucijo, ki jo je naslovila na ministra trgovine in industrije:

Zastopniki gospodarskih korporacij, zbrani na skupni seji dne 1. junija 1926., izjavljajo, da ne morejo plačevati prispevkov za pokrivanje stroškov za vzdrževanje gospodarskega sveta, ker je gospodarski svet po zmislu člena 44. ustave državna ustanova, katero je dolžna financirati država sama.

Gospodarski svet ni predstavnik organizacij, nego predstavnik vseh gospodarskih strok in splošne gospodarske delavnosti in se imajo njegovih nasvetov posluževati v prvi vrsti državna oblastva. Zato je naravno in potrebno, da se krijejo stroški sveta na breme državnega proračuna, ako je vladi v resnici do tega, da se gospodarski svet ustanovi.

Ob ponovni razpravi uradnega načrta zakona o gospodarskem svetu so zastopniki gospodarskih organizacij ugotovili, da načrt ne ustreza glede sestave plenuma, glede sestave strokovnih odborov, posebno splošnega odbora, predlogom, katere so gospodarske organizacije svoječasno stavile. Zastopniki gospodarskih organizacij tudi ob tej priliki poudarjajo, da bi se morala pravica glasovanja v gospodarskem svetu priznati edino odposlancem gospodarskih organizacij, dočim naj bi referenti ministrstva sodelovali na sejah samo kot uradne osebe zbog svojega položaja.

Kar se tiče sestave odborov, smatrajo zastopniki gospodarskih krogov, da bi glavne gospodarske panoge, to je industrija, trgovina, obrt in denarništvo, morale biti sorazmerno močnejše zastopane nego ostale skupine in panoge. Za sestavo plenuma priporočajo te organizacije sprejem take porazdelitve mandatov med posamezne zbornice in korporacije, kakršna je bila sklenjena na eni lanskimi anketi. Kar se tiče splošnega odbora stoji zastopniki organizacij na stališču, da njegova sestava, kakor je zamišljena po načrtu zakona, nikakor ne ustreza gospodarski moči v prečanskih krajih in prosijo, da se eksekutiva gospodarskega sveta poveri splošnemu odboru, v katerem bi bila enakopravno zastopana vsa gospodarska področja in vse najvažnejše panoge naše države, ker samo tako splošni odbor bi mogel uživati zaupanje vseh gospodarskih poklicev.

Zastopniki gospodarskih organizacij iz tega razloga prosijo, da se načrt zakona o gospodarskem svetu ponovno revidira po anketnem odboru zastopnikov gospodarstva, kateri bi moral uvaževati spredaj naznačene težnje in želje. Dasi polagajo gospodarske organizacije največjo važnost na to, da se gospodarski svet čimprej ustanovi, bi vendar raje opustile misel na ustanovitev, kakor da bi pritrdile sestavi plenuma in splošnega odbora v taki obliki, kakor to predvideva uradni načrt zakona.

O tem vprašanju se bo po dodatnih pripombah in izpreminjavalnih predlogih gospodarskih korporacij ponovno razpravljalo na konferenci, ki se bo vršila v Zagrebu 23. junija.

Gospodarski svet je na podlagi člena 44. ustave državna ustanova, katero mora vzdrževati država sama. Menda država ne bo zahtevala, da ji bomo morali plačati tudi nasvete, katere ji bodo potom njenega gospodarskega sveta dajale gospodarske organizacije!

Mizarska in strugarska mojstrska šola v Ljubljani.

Ta šola traja eno leto in jo imamo od leta 1911., ko se je ustanovila Državna obrtna šola z novimi oddelki. Namen te šole je nuditi mizarskim in strugarskim pomočnikom priliko, da se v svojem obrtu praktično in teoretično višje izobrazi in se usposobi za predelavca, delovodjo, mojstra ali samostojnega vodjo kakega obratovanja. Daje pa tudi mizarskim in strugarskim mojstrom možnost, razširiti in izpopolniti svoje znanje v praktičnem, risarskem in obrtno-trgovskem oziru. Izpričevalo z uspehom dovršene te šole daje pravico do takojšnjega nastopa in samostojnega izvrševanja mizarskega, oziroma strugarskega obrta, ako je dotičnik izpolnil splošne zakonite zahteve.

Iz prejšnje državne obrtne šole se je razvila z ustanovitvijo višjih oddelkov sedanja Tehniška srednja šola. Vsaka strokovna šola se mora prilagojevati časovnim razmeram obrtnega napredka in razvojnih potreb dotične stroke. Mora se ozirati na nove razmere v obrtnem stanu in eventualno izpremeniti svoj učni načrt in učno dobo.

Taka potreba je nastopila z Mizarsko in strugarsko mojstrsko šolo. Bila je svoječasno v prvi vrsti namenjena za absolvente triletnih strokovnih šol za obdelavo lesa, ki se je leta 1911. ukinila. Učni načrt je bil zasnovan na predizobrazbi, ki jo je strokovna šola nudila učencem. Današnji učenci mojstrske šole pa ne prinašajo s seboj zadostne predizobrazbe. Razen tega se tudi danes od absolventov mojstrske šole zahteva več, nego sploh more nuditi šola v enem šolskem letu. Ta dva razloga sta bila povod za predlog, da se Mizarska in strugarska mojstrska šola preustroji v dveletno Mizarsko in strugarsko delovodsko šolo, kakor že obstojita Strojna delovodska šola in Elektrotehniška delovodska šola na Tehniški srednji šoli.

Ravnateljstvo Tehniške srednje šole je naprosilo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, naj povabi vse zainteresirane kroge na skupno konferenco. Ta konferenca se je vršila 20. maja t. l. na Tehniški srednji šoli pod predsedstvom direktorja tega zavoda g. Jožefa Reisnerja.

Konference so se udeležili:

Gg. dr. Josip Pretnar, zastopnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo; ing. Gvidon Gulič, zastopnik urada za pospeševanje obrti; Ignac Kaiser za Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani; Bernik Ivan, Černe Ivan, zastopnika mizarskih mojstrov v Ljubljani; Naglas Viktor, tovarnar; Rojina Anton, mizarsko podjetje; Berlič Rok, zastopnik obrtne zadruge lesne stroke v Št. Vidu nad Ljubljano; Jeločnik Aleksander, vodja obrtne nadaljevalne šole v Št. Vidu nad Ljubljano; Dolak Adolf, Mercina Josip in Tavčar Ivan, strokovni učitelji. (Zveza obrtnih zadrug v Mariboru in Urad za pospeševanje obrta v Mariboru sta poslala pismeno izjavo.)

Vsi udeleženci konference so poudarjali potrebo preustroja mojstrske šole. Vsi so se izjavili za predlog, da se

naj sedanja šola preustroji v dveletno delovodsko šolo po učnem načrtu, kakor ga je ravnateljstvo predložilo konferenci v razpravo. Ravnateljstvo bo podvzelo potrebne korake, da bi novi učni načrt stopil v veljavo že z začetkom šolskega leta 1926./1927. Ker ni učilnic, strokovnih učiteljev in drugih potrebnih sredstev dovolj na razpolago, bi se vpisovali v I. letnik samo vsako drugo leto.

Širjenje valov brezžične telegrafije.

(Konec.)

Kako naj si torej predstavljamo različno širjenje valov? Dolgi valovi (do 1500 m) velikih postaj izžarevajo delno v smeri z zemljo. Teh zemlja radi velike dolžine mnogo ne absorbira, ohrani jo tudi v velikih daljavah krepko intenziteto, oni del valov pa, ki izžareva v višino ter pride v ionizirano atmosfero, je močno absorbiran, to, kar se vrača na zemljo, ima malo energije.

Za male daljave, n. pr. do 50 km, in pri valovni dolžini 500 m pride predvsem v poštev val, ki se razširja ob zemlji. Jakost se malo spreminja, tudi ponoči tako. Na večje daljave (200 km) se že občuti nagibanje valov iz atmosfere k onim, ki se razprostirajo ob zemlji. Spreminjanje jakosti je veliko. Pri velikih daljavah (2000 km in več) spreminjanje jakosti zopet ponehuje.

Kratki valovi vodijo ponoči veliko intenziteto, ki se ravna po stanju solnca, intenziteta pade, kakor hitro na en del med oddajno in prejemno postajo posije solnce. Kratki valovi imajo tudi to prednost, da je mogoče z njimi veliko daljavo z malo energijo premostiti. Telefunkcijska družba na primer je vršila poskuse iz Nauena na daljavo 1200 km v Buenos Aires. Pri uporabi dolgih valov (18 km) je bila antena 170 m visoka in jakost na anteni 500 amp., pri uporabi kratkih valov (100 m) je bila antena 15 m visoka in jakost na anteni 4 amp. V Buenos Airesu so merili v prvem primeru 3/1000000 voltov na meter daljave, v drugem primeru 10/1000000 voltov na meter, tedaj je pri kratkih valovih jakost polja trikrat večja. Vzrok tega je pač, da kratki valovi hitijo neabsorbirani skozi atmosfero, dalje tudi to, da je pri kratkih valovih energija, ki se izžareva, mnogo večja pri istih amperih in pri isti višini antene. Izžarevana energija je obratno proporcionalna kvadratu dolžine valov, učinek antene je tedaj večji. Dalje je pri kratkih valovih dana večja možnost, usmeriti valove v gotovo stran in tako napraviti ves prenos učinkovitejši. Dolgo valovanje je dalje zelo podvrženo vremenskemu motenju. Na vzhodni ameriški obali n. pr. so poleti motenja tako silna, da skoro onemogočujejo sprejem; v telefonu hrešči kot bi streljal s streljano.

Tudi pri kratkih valovih motenje ne izgine popolnoma, vendar je mnogo bolje. Poroča se iz Argentine, da se pri valovih motenje skoro ne čuje. Pri kratkih valovih so ne glede na oddajo in prejem še druge težkoče; v posebni meri je jakost silno odvisna od stanja solnca in atmosfere. Tehnik in fizik bosta v skupnem delu znala tudi to izločiti.

Pred kratkim je namreč Marconi v Londonu predaval o poskusih s kratkimi valovi. Povedal je, da je bilo mogoče od avgusta do decembra oddajati energijo 12 KW in 32 m valovno dolžino, uporabljajoč

zrcala iz vertikalnih žic (v svrhu usmerjenja energije) iz Anglije celih 24 ur, tedaj tudi čez dan, telefonsko se pogovarjati z Montreal v Kanadi, z New Yorkom, Rio de Janeirom, Buenos Airesom in celih 23½ ur s Sidneyjem, ki je skoro antipod Anglije.

Vidi se torej, da so kratki valovi prenašali človeške glasove preko polovice zemeljske oble. Brezžična telegrafija je brezdvomno napravila tako ogromen napredek, kot ga ni zaznati pri nobeni drugi panogi tehnike.

Položaj ključavničarske stroke.

Mnogo se vsepovsod toži o težkočah v rokodelskem stanu, kajti dejstvo je, da postajajo eksistenčne težave rokodelca vsak dan večje. Vse te težave premagati in odstraniti pa je življenska naloga rokodelstva samega!

Izmed vseh obrtnih stanov v Sloveniji je sedaj ključavničarstvo skoraj najslabše organizirano.

Zato pa tudi občinstvo ne zna ceniti in spoštovati tega stanu tako in v taki meri, kakršna mu vsekakor pripada.

Posebno žalostno je v tem oziru na deželi. Ako pogledamo od Ljubljane proti Gorenjski, v razna mesta, trge in vasi, v že stare ključavničarske družine, ne najdemo nikjer tistega blagostanja, katerega ta, nekdanji tako ponosni stan zasluži in katerega v sosednji državi še uživa. Povsod vidimo znake pomanjkanja in propadanja. Že od nekdaj, ne samo danes, trpi ta stan pod neznosno konkurenco in pritiskom tovarniških strojnih izdelkov iz inozemstva. Mnogo trpi ta stroka tudi od strani šušmarjev na eni strani, na drugi strani pa pod umazaniam medsebojnim nesoglasjem. Vsak mojster vidi v svojem stanovskem tovarišu le svojega konkurenta, nikdar pa svojega stanovskega tovariša, s katerim bi moral iti solidarno v boj za svoje stanovske interese.

Če hočemo, da se naš ključavničarski stan dvigne in nam vsem dobro godi, potem moramo postati delavni in požrtvovalni člani svoje organizacije. Najboljši nasveti nič ne koristijo, če prezirljivo gledamo na organizacijo, ki se bori za naše interese, namesto da bi jo pri njenem delovanju podprli. Vedno s časom naprej, to mora biti naše geslo.

Marsikdo ne doseže nikdar zaželenih uspehov, ker ne »šlosari« gospodarsko, marveč preveč s kladivom in pilo, premalo pa z glavo. Ne kalkulira pravilno, koliko ga stane to in ono, ne upošteva obrtnih stroškov, temveč hoče biti konkurenčen tovarniškemu strojnemu delu in tudi svojemu stanovskemu tovarišu. S tem škoduje tak mojster sam sebi in vsem svojim stanovskim tovarišem! In ta bolezen se je danes v naših slovenskih krajih tako razpasla, da je zadnji čas, da rak-rano ozdravimo! Umetnost je pri delu kaj zaslužiti. Tudi stranke se pustijo zapeljati, da izroče delo tistemu, ki ga najceneje izgotovi. Stranka vpraša pri več mojstrih, kaj izgotovljeno delo v zaželeni kakovosti stane. Ker pa ni nobene organizacije, nobene enotne kalkulacije, računa eden manj, drugi več, pri čemur pa neposredno trpi tudi ugled našega stanu, izpodbijamo pa si s tem tudi sami zaslužek, ki ga mojster potrebuje za napredek in razvoj svoje delavnice. Tovariši! Tako je moje mnenje! Oglasite se! Kdor še kaj ve, naj pa pove!

J. Malenšek.

**Obrtniki,
naročajte vsi „Obrtni Vestnik“!**

Obrtniška samopomoč.

Ta nadvse koristna socialna ustanova je našla odmev v vseh krajih ljubljanske oblasti. Obrtništvo se zaveda, da je skrb za svojce najvišja dolžnost človeka ter da je treba skrbeti ne le za sedanjost, temveč tudi za čase, ko potrka na vrata moreča skrb.

Na seji načelstva Zveze obrtnih zadrug, ki se je vršila 27. maja t. l., so se sprejeli vsi doslej priglašeni člani.

Ker bo Samopomoč pričela s svojim delovanjem s 1. julijem t. l., prosimo vse zadruge in obrtna društva, ki so prejela nabiralne pole, **da jih zanesljivo do 20. junija vrnejo**, da bo imela s 1. julijem natančno evidenco članstva. Za nadaljnje nabiranje članov bo poslala nove nabiralne pole in pristopne izjave.

Vsem članom bo v prvi polovici meseca julija poslalo vodstvo Samopomoči **sprejemni list in pravi**. Sprejemni list bo služil kot dokazilo članstva.

V časih «podponudnikov».

Pomanjkanje dela in druge težave, s katerimi se bori obrtnik, so zrahljale tudi enoten nastop pri ponudbah. Mnogokrat se dogaja, da ta ali oni ponudi sprejem dela za ceno, ki je daleč pod ceno, za katero bi se moglo napraviti solidno delo. Na te «podponudnike» je naslovil nekdo pesmico, ki jo objavljamo:

1. Če lepo greš doli s ceno
rado te res vse ima
vsa dežela ti iskreno
hvalo, čast in slavo dá.
Dobro delo pusti v strani,
zanj ne trudi se nikar;
nizke cene le naznani,
pa bo delo in denar.	2. Vsa umetnost — zgolj beseda,
proračun — vse prazen nič.
Da ti naročnik nasede,
znižaj cene, pa boš ptič.
Ker dandanes vse, kar hodi,
dobro delo ne pozna,
vse le hvali in povsodi
ponudnika cenega.
3. Treba niti blagozanstva,
študij vseh ti treba ni;
v sladki peni šarlatanstva,
naročnika brž obrij!	4. V glavo pa si vedno jemlji:
da ljudje, če goljufaš,
niso hudi tu na zemlji,
da jim le poceni daš!

Iz organizacij.

Zborovanje združnih načelnikov iz mariborske oblasti. Pred kratkim je sklicala Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru širši sestanek, kateri se je vršil v Narodnem domu ob navzočnosti vseh združnih načelnikov iz mariborske oblasti. Razpravljalo se je glede ustanovitve državne obrtne banke. Predsednik g. Bureš je pozdravil vse navzoče delegate ter podrobno razložil pomen ustanovitve državne obrtne banke. Razvila se je potem jako živahna debata. Povzel je besedo g. Jakob Zadravec, kot najagilnejši obrtni delavec, ki je poudarjal velik pomen ustanovitve, te za obrtništvo tako velevažne institucije, poudarjal je velike zasluge ravno v tem od strani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki je delala mnogo na tem, da bi se ustanovila podružnica in izpostava te banke v Sloveniji, ter je stalno v zvezi z Beogradom. V debato so med drugimi še posegli gg. Žnuderl, Novak in drugi. Sklenilo se je, naj se takoj prične s subskripcijo delnic, ki se kupijo pod tako ugodnimi pogoji, da si jih lahko nabavi vsak najmanjši obrtnik. Delnice so po 200 Din komad ter se plača pri nakupu le 40 Din, ostali znesek 160 Din se pa plača v teku treh let. Vsak obrtnik naj bi torej kupil čimveč delnic. Če računamo, da imamo v Sloveniji nad 22.000 obrtnikov, je to število, s katerim se dá nekaj doseči, in če bo vsak obrtnik kupil delnice, bomo za Slovenijo z lahkoto dosegli v Ljubljani podružnico in v Mariboru ekspozituro državne obrtne banke, s čemur bo našemu

obrtištvo mnogo pomagano. Poleg velevažnega razpravljanja se je sprejela tudi po g. Zadravcu predlagana resolucija, v kateri zborovalci odločno zahtevajo, da se ustanovi v Ljubljani podružnica in v Mariboru ekspozitura državne obrtne banke. Resolucija vsebuje tudi predlog glede zamenjave delnic sedanje obrtne banke v Ljubljani za delnice državne obrtne banke.

Obrtniška razstava v Ljubljani. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je na svojem letošnjem občnem zboru sklenila, da bo povodom 25letnice svojega obstoja priredila veliko obrtniško razstavo. Na to razstavo se bodo pripustili le izdelki, ki bodo izdelani v domačem, slovenskem slogu. V marsikaterih obrtnih strokah našega domačega sloga ne poznamo, ker se je razvijal naš obrt zlasti pod nemškim vplivom. Ta razstava bo v naši državi prva, ki bo pokazala, da imamo tudi Slovenci nekaj svojega, popolnoma našega. Razstavnici odbor bo zaradi tega naprosil strokovnjake, da bodo pri tej veliki razstavi sodelovali in nam pripomogli do načrtov in skic. Dne 7. t. m. se je vršila prva seja ožjega razstavnega odbora, na kateri se je sklenilo, da se bo vršila razstava v jeseni prihodnjega leta. Razstava bo obsegala območje vse Slovenije.

Zadruga krojačev, krojačic in sorodnih obrtov v Ljubljani naznanja, da se vršijo prihodnje pomagalske preizkušnje v prvi polovici meseca julija t. l. — Prošnje za pripustitev k tej preizkušnji je opremljene s predpisanimi dokazili vlagati v združni pisarni Gosposka ulica št. 5 do 20. t. m. — Načelnik.

V nedeljo dne 4. julija vsi v Logatec.

Tamošnja obrtna zadruga praznuje štiridesetletnico svojega obstoja.

Preizkušnja zadruge krojačev in krojačic na Jesenicah se bo vršila dne 11. julija 1926. ob 9. dopoldne v prostorih kolektivne obrtne zadruge na Bledu. Priglasiti se je pri združnem načelstvu in pri zaupnikih.

Sedlarjem obrtna oblast ne dovoljuje ličanja voz. V kazenski stvari proti nekemu sedlarskemu mojstru je ljubljanski veliki župan odločil, da sedlarji v Ljubljani ne smejo ličati voz, ker je v Ljubljani za to stroko dovolj specializiranih voznih ličarjev.

Trbovlje. V petek 28. maja je trboveljsko obrtništvo spremilo svojega starega tovariša g. Valentina Hrastnika, čevlarskega mojstra, na njegovi zadnji poti. Njegovi stanovski tovariši so rajnkemu poklonili lep venec v slovo. Pogreba se je udeležilo številno občinstvo, posebno iz obrtniških krogov. Zastopano je bilo po svojih funkcijah Obrtno društvo in Oblačilna zadruga. Umrli je bil eden najstarejših obrtnikov v naši dolini; samostojno je delal že preko 26 let kot mojster. Umrli je za boleznijo, katero si je v vojni kot črnovojnik nakopal. Ob grobu mu je govoril v slovo tajnik obrtnega društva g. Ante Šuntajs, krojaški mojster, jako ganljiv žalni govor. (Zaradi pomanjkanja prostora ga žal ne moremo objaviti. Op. ured.) Po pogrebu se je vršila žalna seja obrtnikov, na kateri je orisal g. Anton Malgaj, čevlarski mojster, načelnik Oblačilne zadruge, vrline in požrtvovalnost rajnkega tovariša.

V imenu Obrtnega društva se je spominjal društveni tajnik umrlega tovariša. S slava-klici se je končala ta žalna seja, katera je bila prva v Trbovljah. A. Š.

Cenik za kovače. Obrtna zadruga kovačev v Celju je sestavila cenik za kovače, katerega bo dala v tisk in poslala svojim zadružnim članom. Cenik je zelo obširen in bo tiskan na 30 straneh ter bo vezan v obliki knjige v oktav-formatu. V ceniku so navedene cene vsem kovaškim predmetom, za vozove in njih dele so navedene cene za tri razrede, in sicer za lahke, srednje in težke vozove. Ker bo ta cenik zelo praktično urejen, se nabava istega vsem kovačem priporoča. Naročila naj se pošljejo na «Obrtno zadrugo kovačev v Celju». Cenik bo stal približno 35 do 40 Din, ako se bo oglasilo večje število naročnikov, se bo cena seveda znatno znižala. Naročila naj se pošljejo do 15. julija 1926., ker se na poznejše dopise ne bo moglo več reflektirati. Tiskalo se bo toliko komadov kot bo naročil.

Razno.

Tiskovnemu skladu je naklonila zadruga sobo- in črko-slikarjev, pleskarjev in ličarjev v Ljubljani 300 Din. Uprava izreka zadrugi, ki je tudi z dejanjem pokazala zanimanje za naš tisk, svojo zahvalo. Zadruga, posnemajte!

Zdravniška preiskava vajencev. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je pričel hvale vredno akcijo, da bi se vajenci pred vstopom v učno razmerje zdravniško preiskali, in sicer brezplačno po zdravnikih okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Okrožni urad za zavarovanje delavcev se je obrnil na Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani, da poda svoje predloge. Zveza se z započeto akcijo strinja in je predlagala okrožnemu uradu, da naj skliče tozadevno anketo, na katero naj povabi vse zveze v Sloveniji.

Modni list za čevljarje. Junija t. l. je izšla prva številka strokovnega lista «Modni list za čevljarje». List je pod vodstvom g. Draga Majceta, strokovnega učitelja, jako dobro urejan in prinaša poleg najnovejših angleških, francoskih modelov, tudi strokovne razprave in risbe. List je doslej edini te vrste, ki izhaja v slovenščini in ga toplo priporočamo. Naročnina znaša celoletno 180, polletno 90, četrtletno 45, mesečno pa 15 Din. Naročnino je poravnati v naprej. Posamezne številke se pošiljajo po poštne povzetju po 25 Din za izvod. Naročila sprejema tvrdka K. Majce in drug, Ljubljana, Celovška cesta 57.

Disciplinarna pravica zadružnega načelstva. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je prejela od g. velikega župana ljubljanske oblasti okrožnico, ki jo je poslal vsem sreskim poglavarjem v ljubljanski oblasti. Okrožnica se glasi: Zadružnemu načelstvu je zakonodajalec z določilom § 125 o. r. podelil pravico, da sme zadružnim članom in pripadnikom nalagati redovne kazni, in sicer denarne kazni do zneska 20 K. Ta znesek je bil z določilom čl. 87. zakona o proračunskih dvanajstlinah za mesece april—julij 1925. z dne 31. marca 1925. (Uradni list št. 138/39) zvišan na 300 Din. Iz § 125 obrtnega reda je razvidno, da je za naložitev kazni pristojno izključno le zadružno načelstvo, zakon mu je postavil le mejo navzgor v znesku 20 K, sedaj 300 Din. Iz tega sledi, da zadružni zbor nima pravice v vprašanju najvišje mogoče denarne kazni, katere se sme poslužiti zadružno načelstvo, spreminjati obsega disciplinarno-kazenske pravice, ki jo daje načelstvu zakon sam. Občnemu zboru je po določilu 2. odstavka citiranega paragrafa pridržano le to, da v pravilih določi primere, kdaj sme načelstvo prisojati kazni radi nereda, nasprotno pa zadružni zbor ni upravičen poljubno znižati

z zakonom določene najvišje denarne kazni, ker bi s tem kratil načelstvu pravice, ki mu gredo po zakonu. Občni zbor sicer lahko popolnoma odvzame načelstvu disciplinarno-kazensko pravico s tem, da v pravilih sploh ne navede disciplinarnih prestopkov, toda če jih navede ter mu s tem podeli omenjeno pravico, potem mu pa mora priznati tudi pravico, da nalaga po lastnem preudarku v zakonito določenem okviru disciplinarne kazni. Načelstvo ima seveda dolžnost, da v konkretnem slučaju po previdnosti in vestnem preudarku vseh okoliščin, ki pridejo v poštev, določi kazen. Za svoje poslovanje je tudi odgovoren občnemu zboru. Zadružna pravila veljajo le v toliko, v kolikor ne nasprotujejo določilom obrtnega reda. Ker pa je določilo § 125 o. r. s spremembo po čl. 87. zgoraj citiranega zakona z dne 31. marca 1925. glede najvišje disciplinarne kazni obveznega značaja, je to določilo obvezno tudi za vse one zadruga, ki imajo v svojih pravilih še drugačna določila. Isto velja glede zneska, določenega v § 127., odst. 5., obrtnega reda. Po tem se je ravnati pri izvrševanju nadzorstvene oblasti nad zadrugami in gremiji trgovcev. O tem je obvestiti vse zadruga in gremije, ki imajo v uradnem okolišju svoj sedež, s pozivom, da ob priliki prilagodijo svoja pravila predmetnemu zakonitemu določilu. — Veliki župan dr. Baltič s. r.

Obrtništvo!

Treba je bilo obrtništvo spraviti v nov štadij. Vsled zakona o «prostosti obrtništva» je isto preje silno trpelo, zlasti ker so se med obrtniki pojavili dvomljivi elementi, tako zvani «mazači», ki so bili zmožni vseh obrti le na pol. Ne samo, da so s svojimi izdelki sramotili in oskrunjevali obrt, prizadevali so tudi konzumentom neizmerno in neprecenljivo škodo.

Z uvedbo prostosti v obrti se je izgubila docela vsa obrtniška disciplina, ves obrtniški red in samozavestni ponos kvalificiranega delavca, čemur nujna posledica je bila ohlajenje veselja do obrtniškega poklica. Tak obrtniški sistem je otvoril duri in okna mazačem, jih vzpodbujal na nesolidnost in nevrednost, kar so občutili vedno le revnejši sloji, ki so plačevali za slabe in nepopolne izdelke takih «lažiobrnitov» drag denar.

Temu zlu in izkoriščevanju, da ne rečem goljufiji, so poštene obrtniki posvetili posebno pozornost in na mero-dajnih mestih zahtevati zaščite. Tako smo dobili obrtni red, ki ga imajo danes v vseh kulturnih državah.

Smoter obrtniškega reda je 1.) da se obrtništvo moralno in strokovno dvigne, 2.) da pridobi svoj primeren ugled, 3.) da se vzgoji zdrav, krepek in izšolan naraščaj potom strokovnih nadaljevalnih šol, učnih tečajev ter strokovnih predavanj.

Kot nujna posledica za uvrstitev obrtniškega stanu so nastale strokovne nadaljevalne šole, ki so v narodno-kulturnem ter narodno-gospodarskem oziru velike važnosti. Ni vseeno, ali ima naš narod nezmožno in neizšolano obrtništvo, žalostno pa bi bilo, da bi moral slabe in nepopolne izdelke celo drago plačevati.

Ker pa velja načelo (in to zlasti pri obuvalu, obleki itd.), da vsak kupi, kjer je bolje in ceneje, bi se konzument lahko v tem slučaju posluževal uvoženega blaga, kar bi na naše gospodarstvo lahko usodno vplivalo. Temu posledica pa bi zopet bila brezposelnost in splošna denarna in gospodarska kriza.

Dolžnost vsakega obrtnika je torej, da podpira, čuva in uvažuje obrtno šolstvo, da pravilno vzgaja in neguje naraščaj ter ga navdahne z obrtniškim ponosom.

K. Majce, strokovni učitelj in čevljarski mojster.

Stanovskozavedni obrtniki! Pridite v nedeljo vsi v Logatec s svojimi rodbinami in prijatelji na pošteno okrepčilo in pošteno zabavo. Dne 4. julija praznuje namreč obrtna zadruga štiridesetletnico svojega obstoja. S svojo prisotnostjo pokažimo svojo stanovsko zavednost!

Trgovinska pogodba med našo kraljevino in Španijo. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je pričela z nabiranjem gradiva za trgovinsko pogodbo s Španijo ter je razposlala vsem podjetjem, ki jih ima v evidenci, da stojijo v trgovskih stikih z interesi v Španiji, obširne okrožnice glede podatkov in predlogov za carinsko-tarifni del trgovinske pogodbe. Podjetja, ki niso prešla take okrožnice, se pozivljajo tem potom, da javijo zbornici svoj naslov in obenem sporočijo predloge, ki jih imajo glede ureditve naših trgovinskih odnosov s Španijo in njenimi kolonijami.

Vsi obrtniki, ki potrebujejo za svoj obrt: motvoz, žimo, afrik, vrvi, platno, juto, vreče itd., se opozarjajo na današnji oglas tvrdke Vido Bratovž.

Trgovinska pogodba med našo kraljevino in Belgijo. Po obvestilu ministrstva trgovine in industrije v Beogradu se imajo v kratkem pričeti pogajanja za trgovinsko pogodbo z Belgijo. V to svrhu pozivlja Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani vse interese, ki stojijo v trgovskih stikih z Belgijo, odnosno z belgijskimi kolonijami, da ji sporočijo svoje želje in predloge glede bodoče ureditve trgovinskih odnosov z omenjeno državo, posebno v carinsko-tarifnem, kakor tudi v železniško-prometnem oziru.

Filmi v šoli za modistinje. Pariške modistinje so na splošno v svoji stroki precej izobražene in ta izobrazba mnogo pripomore k uspehu pariške modne industrije. V najnovejšem času uporabljajo pri strokovnem pouku tudi film. V Lemonierjevi šoli, kjer se učenke tri leta vadijo v risanju in krojenju, sede v nekakem kinu in gledajo na platnu historične mode in najnovejše kreacije. Te figure si lahko ogledujejo po deset minut, učitelj (inspektor pariške umetnostne šole Bruneau) pa stoji poleg platna in opozarja mlade dame na značilne podrobnosti toalet. Potem prižgo luč in učenke morajo v dveh minutah narisati skice, v katerih morajo ujeti vse podrobnosti in značilne gibe slik. S tem, da ne proučujejo oblek na mrtvih lutkah, ampak tako kakor se v resnici nosijo, si izredno dobro vadijo pogled in pazijo na zvezo med linijami obleke in giba telesa. Vsled tega so njihove skice zelo žive in naravne in, če same ustvarjajo nove modele, upoštevajo zahteve, ki jih stavi gibanje telesa na oblikovanje vsake toalete.

Čevljarji, pozor!

Prvo čevljarško učilišče v Ljubljani otvori prikojevalni teoretični in praktični tečaj za gg. mojstre in gg. pomočnike. Sprejemajo se tudi vajenci, posebno sinovi gg. mojstrov in praktično in teoretično vežbo. Priglasijo se lahko tudi udeleženci z dežele.

Pojasnila in prijave, pismene in ustne, sprejema oblastveno priznani strokovni učitelj in vodja tečaja

K. MAJCE, Ljubljana VII.
Celovška cesta 57.

NAJTRPEŽNEJŠO STREŠNO OPEKO
NUDIJO
ZDRUŽENE OPEKARNE, D. D.
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 13.
TELEFON 733. 20-12

MALE OGŁASI

vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5 Din. — Oglašje je plačati vnaprej lahko tudi v znakah. — Za odgovor je priložiti znak.

Naročajte in razširjajte
edino strokovno glasilo
«Obrtni Vestnik»!

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20. 18/26

Avgust Jeglič

Radeče pri Zidanem mostu
priporoča svojo trgovino s
usnjem in čevljarскими potreb-
ščinami. 1/26

Engelbert Franchetti

brivec
Ljubljana, Dunajska c. 20
priporoča svojim znancem in
prijateljem iz mesta in dežele
svojo brivnico.
Za točno in dobro postrežbo
je skrbjeno. 17/26

Kovaška dela

vseh vrst izvršuje redno, so-
lidno in po primerni ceni ko-
vaški mojster V. Urbančič v
Ljubljani, Zabjak. — Preskrbi
tudi kolarska dela.

Anton Tonej

restavratorec 14/26
pri «Lovačkem rogu»
v Zagrebu. Ilica, priporoča
svojim rojakom svojo izborni
kuhinjo in izbrana vina.

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Engelbert Franchetti.

Urednik Engelbert Franchetti.

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

Vsakovrstne

pile (turpije) rašpe

izvršuje strokovno in po zmer-
ni ceni. Prevzame tudi spe-
cijalna naročila Ivan Figar,
pilarski mojster v Ljubljani,
Cesta na gorenjsko železnico
št. 4 (v bližini gostilne «Novi
svet»).

Narodni dom. Maribor

Štajerska klet, abonenti, keglji-
šče, haložan, znižane cene. —
O s e t 26/26

«Brezalkoholna produkcija»

v Ljubljani, Poljanski nasip
št. 10/66, pošlje vsakemu na-
ročniku «Obrtnega Vestnika»
zanimiv cenik brezplačno. —
Zahtevajte ga takoj; ne bo
Vam žal!

Lisice, kune, vidre, zajce itd.
kupi po najvišjih dnevnih
cenah P. Semko, Ljubljana,
Turjaški trg št. 1.

Vsakovrstno zlato

kupi po najvišjih cenah
Černe, juvelir v Ljubljani,
Wolfova ulica št. 3. 16/26

POZOR!

**Popravljam vsakovrstne
— URE —**

precizno, po nizki ceni in hitro, z enoletnim jam-
stvom. — Postregel bom z najnižjimi cenami.

LJUBLJANA D. MARINKO LJUBLJANA

izprašani urar

Florijanska ulica št. 31. 12-4

Vsled ugodne nabave surovin smo znatno znižali
cene nogavic in drugim pleteninam.

P. n. trgovce prosimo, da zahtevajo cenike ter se
priporočamo.

M. Franzl & sinovi

Privoz 10 Ljubljana Privoz 10
Poštni predal 44. 12-6

LEKARNA
TRNKÓCZY
LJUBLJANA
MESTNI TRG 4

Zaloga
vseh tu- in inozemskih
specialitet, preparatov,
mineralnih voda
itd. 12-2

Skrbno
izdelovanje

Preobleke

Najnižje
cene!

L. MIKUŠ

tvornica dežnikov

LJUBLJANA

Mestni trg št. 25.

Največji
izbor

Popravila

27-12

Najnižje
cene!

Tapetniki, sedlarji, jermenarji in druge sorodne stroke se opozarjajo na najcenejši nakup, motvoza, žime, afrika, vrvi, platna, jute, vreč itd.

VIDO BRATOVŽ, LJUBLJANA

Gospodarska cesta šte. 2 (nasproti gostilne Figovec).

12-6 Komisijska zaloga KONOPJUTA, d. d., Zagreb.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

J. GOREC

LJUBLJANA

Palača Ljubljanske kreditne banke

Kolesa

Šivalni stroji

Vsi deli in popravila

Radio-aparati in deli

Žarnice

Sportni predmeti

najbolje — najceneje!

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

LJUBLJANA

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4

nasproti frančiškanske cerkve.

24-12

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu).

24-12

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.—

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000.—

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice:

Brežice
Celje
Crnomelj
Kranj

Logatec
Maribor
Metković
Novi Sad
Trst

Ptuj
Sarajevo
Split
Gorica

12-7

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

Priporoča se za vse
bančne posle